

Křtinský zpravodaj

Červenec 2019/2

Vážení sousedé,

začínají prázdniny, období dovolených. Tropická vedra přišla letos dříve, než prázdniny, ale koupaliště je již naštěstí napuštěno, takže se máme, kde ochladit. Což není žádná samozřejmost. Před letošní plaveckou sezónou muselo totiž koupaliště prodělat náročnou opravu potrubí mezi bazénem a filtrační jednotkou, protože v minulých letech docházelo k velkým únikům vody a loni už nebylo možno napustit plný bazén. Oprava potrubí, spolu s vybudováním vrtu na dopouštění vody, přišla obec na necelých 300 tisíc korun. Vzhledem k panujícím vedrům se tato investice jistě vyplatila.

V prvním letošním Zpravodaji jsem psal, že máme podáno několik žádostí o dotace. Jsem rád, že vám dnes již mohu sdělit, že jsme v tom byli velmi úspěšní. Na horní příjezdovou cestu ke hřbitovu, která je ve velmi špatném stavu, jsme dostali z MMR dotaci 2.014.516 korun a navíc nám na ni přispěl částkou 300 tisíc i JMK.

Na parkoviště nad Jednotou jsme od JMK dostali dalších 250 tisíc. Na něm se začne pracovat hned, jak skončí práce na parkovacích místech pod hřbitovem.

V současné době probíhá také instalace nového bezdrátového rozhlasu, který by měl Křtiny nově ozvučit. Tlampače jsou záměrně umístěny níže, takže se nebudou vzájemně překřikovat a poslech by měl být mnohem kvalitnější.

Přes prázdniny bude realizována venkovní učebna u ZŠ a MŠ a dokončeny úpravy parku, včetně petangového hřiště. Problémy kolem vodovodu na Kolonce se snad už vyjasnily, opadly emoce a doufám, že odborné argumenty projektanta a zástupce Vodovodů Boskovice, vše vysvětlily. Je tedy naděje, že na Kolonce dojde konečně k výměně starého vodovodního řadu za nový. Velké většině dotčených obyvatel odpadne starost, kdy vám zase v případě poruchy, rozkopou zahrádku. Navíc to má také souvislost s budováním chodníku, aby se stihlo položit nové vedení vody před jejich realizací, stejně tak, jak se to podařilo na Brněnské.

Dále pokračují přípravná jednání k realizaci silničního průtahu přes naši obec. Většina z dotčených souhlasí s případnými odkupy, nebo zábory jejich pozemků. U dalších se daří nacházet kompromisní řešení, které umožní, aby projekt mohl být po případné úpravě realizován. Snažíme se vyjít všem dotčeným maximálně vstříc.

Máme za sebou moc hezký zájezd do středních Čech, naše školní děti byly v Senátu přebírat ocenění pro Základní školu a o mnoha dalších událostech budete informováni ve Zpravodaji.

Dále mám domluveno na září nebo říjen - musíme společně najít vhodný termín - jednodenní zájezd do Prahy. Půjdeme navštívit Senát, Poslaneckou sněmovnu a Pražský hrad.

Velmi se těším na letošní Křtinské hody, kde se nám mladí představí v nových krojích. Čeká nás toho do podzimu opravdu hodně a to je dobře.

Poslechl jsem si výtku, že se upravuje jen střed obce a lidé z ostatních částí jsou občany druhé kategorie. Myslím si, že se má právě začínat od středu a mít nějaký systém a postupně dávat dohromady všechny naše místní části. Chápu vaši nedočkavost, ale na pořadí realizovaných úprav má vliv spousta administrativních, organizačních a hlavně finančních hledisek. Pokud bychom to chtěli zvládnout všechno naráz, potřebovali bychom částku, odhadem, 25 milionů korun a to v tom nejsou započteny všechny chodníky, rekonstrukce koupaliště a další. Proto prosím všechny o trpělivost. Připravujeme rekonstrukce na Pusté straně, ale nechtěl bych, aby se potom z opravených komunikací stalo zase parkoviště, tak jako doposud.

Přeji vám hezké prožití prázdnin a dovolených, ať už na zahrádce, na koupališti, u moře, či na horách.

Starosta František Novotný

V návaznosti na zákon 193/2017 Sb., kterým se mění původní zákon č. 256/2001 Sb. O pohřebnictví, vydal Městys Křtiny, jako provozovatel veřejného pohřebiště, nový

Řád veřejného pohřebiště městysu Křtiny

a to s účinností od **15. května 2019.**

Řád veřejného pohřebiště v úplném znění je k dispozici na internetových stránkách městysu Křtiny, případně je k nahlédnutí na Úřadu městysu Křtiny.

Městys Křtiny, jako provozovatel pohřebiště, je povinen vést přehled o pohřbených osobách (včetně uren). Z toho důvodu žádáme občany, aby v případě úmrtí v rodině předložili provozovateli Doklad o ohledání, případně Doklad o zpopelnění.

**Pro zpřesnění evidence žádáme, aby občané, kteří mají prona-
jaté hroby, předložili seznam osob uložených v hrobě, s poznámkou,
zda se jedná o uložení do hrobu nebo o urnu.**

Veškeré změny je nutno hlásit provozovateli.

Workoutové hřiště

Další hřiště, které prodloužilo úctyhodný seznam již existujících. K tomu ten podivný název, budící dojem, že se tam snad chodí pracovat, to nedávalo přílišnou naději, že o ně bude přehnaný zájem.

A ejhle: od prvního okamžiku, kdy byla sbírka zelených přístrojů, žebříků a šlapadel těsně před příchodem předvánočních mrazů nainstalována vedle multifunkčního hřiště nad školou, opanovaly je desítky zájemců, od těch nejmenších až po dospělé. Za slunného odpoledne jen těžko najdete chvílku, kdy na hřišti nikdo není. Přes počáteční technické potíže, které zjara využití hřiště omezovaly, se tahle atrakce obci opravdu povedla.

Redakce

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Červenec

Vítězslav Hošek, Jiřina Kučerová, Radka Kuncová,
Milan Machač, Ludmila Pražáková

Srpen

Františka Bílá, Hana Kolingerová,
Jarmila Perglerová (Santini), Jaroslav Popelka,
Miroslav Přikryl, Ladislav Szabó, Jindra Tarnovská,
Zlatuška Zdráhalová

Září

Ludmila Boháčková, Marie Gricová, František Gric,
Emilie Ludvíková, Kateřina Pokorná, Yvona Radová,
Pavla Říhová, Jaroslava Učňová, Irena Vyroubalová (Santini)

Říjen

Eva Gricová, Zdeněk Gric, Marie Hrubá,
Ludmila Meluzínová, Karel Musil

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pytlový sběr

Během léta a podzimu vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad
ve žlutých pytlích v těchto termínech:

10. července, 7. srpna, 4. září, 2. října, 30. října, 27. listopadu.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Absolventský večer 2019

V pátek 14. června 2019 se konal v prostorách křtinského zámku Absolventský večer žáků 9. třídy. Během večera postupně vystoupili žáci 9. třídy, kteří zatančili polonézu, dále žáci tanečního oboru ZUŠ Adamov a žáci z kroužku závodního aerobiku Fit studia Cvicnsami. Vrcholem programu pak bylo slavnostní šerpování vycházejících žáků starostou městyse a prezentace žáků 9. třídy, v níž na fotografiích představili svou devítiletou cestu v naší škole a seznámili ostatní, kam odchází dále studovat. Rovněž video, které naši absolventi natočili na téma "Typy žáků", svým humorem přítomné pobavilo. K příjemné náladě přispěla i taneční hudba Tom Sawyer Band a také bohatá tombola. Děkujeme ŠLP Křtiny za poskytnutí prostor ke konání Absolventského večera a také všem sponzorům, kteří přispěli do tomboly.

RNDr. Petr Lukáš

Pozn. red.: Na fotografii Zdeňka Dvořáka je zachycena letošní úroda absolventů školy. Přejme jim, aby jim úsměv, s nímž vykročili do života, vydržel co možná nejdéle.

Atletický čtyřboj žáků 1. stupně ZŠ

V pátek 21. června 2019 se všichni žáci 1. stupně naší školy utkali na venkovním sportovišti nad školou v atletickém čtyřboji. Závodilo se ve sprintu, skoku dalekém, hodu kriketovým míčkem a vytrvalostním běhu a body získané v jednotlivých disciplínách se sčítaly. Někteří sportovci podali skutečně výborné výkony, ale musíme pochválit všechny, co se snažili překonat sami sebe.

Mgr. Ivana Majerová

Foto z čtyřboje: Mgr. Ivana Majerová

Foto z první pomoci: Mgr. Petr Zouhar

Den prevence a předlékařské první pomoci

Dne 25. června 2019 proběhl na naší škole Den prevence a předlékařské první pomoci, pod vedením Mgr. Petra Zouhara. Žáci 8. ročníku, kteří se během školního roku v hodinách přírodopisu učili o lidském těle a získávali dovednosti při poskytování první pomoci, předávali tyto získané poznatky svým mladším spolužákům na stanovištích, improvizovaných místech poskytování předlékařské první pomoci. Zde se žáci dozvěděli a také si prakticky vyzkoušeli, jak postupovat při volání Rychlé zdravotnické pomoci, jak ošetřit popálení a opaření, jak postupovat při odstranění přísátého klíštěte, jak zastavit krvácení, jak ošetřit zlomeninu, jak postupovat při úrazu elektrickým proudem, jak přenášet zraněného, jak provádět resuscitaci, jak se bránit před škodlivými chemickými látkami. Jedno stanoviště bylo věnováno škodlivým účinkům kouření, alkoholu a dalších návykových látek. Všichni žáci školy si tak před nadcházejícími prázdninami zopakovali důležité informace, které mohou vést k ochraně a záchraně lidského života.

RNDr. Petr Lukáš

Den Země na ZŠ a MŠ Křtiny

V letošním školním roce se Den Země potkal s Velikonocemi. A tak jsme ve středu 17. dubna 2019 před velikonočními prázdninami oslavili příchod jara i tradiční Den Země. Třídy 1., 3. a 4.A tento den oslavily ve škole v přírodě v Březové. Ostatní třídy školy se zapojily do oslav dle připraveného programu. Žáci 7. a 8. třídy se zúčastnili exkurze do SOU Charbulova v Brně, aby se seznámili s možnostmi jejich budoucí profesní orientace. V průběhu exkurze si také vyrobili předměty s jarní tematikou.

Foto: Mgr. Petr Zouhar

Pro žáky 2., 4.B, 5. a 6. třídy byla připravena ve spolupráci s ŠLP Křtiny cesta lesem, na níž žáci na stanovištích plnili různé úkoly. Letos byly úkoly zaměřeny jak na les, tak i na vodní prostředí. Žáci určovali podle obrázků vodní živočichy, lovíli umělé rybičky a skládali puzzle lesních stromů. Prokazovali také znalosti o koloběhu vody v přírodě a fotosyntéze rostlin. Celou trasu procházely věkově různorodé skupiny, kde si žáci navzájem pomáhali s plněním jednotlivých úkolů. Cestu lesem si prošly i děti mateřské školy. Z rána foukal studený vítr, ale během dne se oteplevalo a celou krajinu ozařovalo jarní sluníčko. Žáci tak odcházeli s pocitem vydařeného netradičního vyučování a příjemně prožitého dopoledne.

RNDr. Petr Lukáš

Žákovská ekologická konference ve Křtinách

Ve čtvrtek 20. června 2019 se konal již šestý ročník Žákovské ekologické konference, kterou pořádá naše škola v rámci regionálního sdružení škol Cirsium a škol, které jsou členy Klubu ekologické výchovy. Letos bylo přihlášeno 8 konferenčních příspěvků ze 6 škol (ZŠ a MŠ Křtiny, ZŠ a MŠ Lipovec, ZŠ Jedovnice, ZŠ a MŠ Ostrov u Macochy, ZŠ TGM Blansko, ZŠ Zbraslav). Žáci prezentovali své projekty a činnost školy v oblasti environmentální výchovy. Naši školu zastupovaly dvě práce, a to prezentace žáka 5. třídy Ondřeje Rady "Nezrealizované projekty železničních tratí do Moravského krasu" a projekt žáků 7. třídy Lukáše Bayera, Jakuba Haluzy, Marka Moučky a Adama Špatinky "Třídíme pro lepší svět".

Součástí programu byla také přednáška "Užitečná geografie" hosta konference doc. PaedDr. Eduarda Hofmanna CSc. z Pedagogické fakulty

Foto: Mgr. Petr Zouhar

MU Brno, která žákům přiblížila problematiku posuzování projektů výstavby z hlediska udržitelného rozvoje. Všichni účastníci konference ukázali, jaká zajímavá témata řeší a jak dobře dokážou své nejen školní vědomosti a dovednosti prezentovat před veřejností. Naše poděkování patří sponzorům akce ŠLP Masarykův les a MAS Moravský kras.

RNDr. Petr Lukáš

Škola v přírodě

Ve dnech 10. – 14. 6. vyjeli žáci 2. třídy, 4. B a 5. třídy na pobyt v přírodě. Spolu se svými učitelkami strávili pět krásných dnů v Rekreačním středisku pod Templštýnem nedaleko Ivančic. Takhle pobyt vidí žáci 4.B.

Foto: Mgr. Ivana Majerová

Pondělí: Na začátek školy v přírodě jsme jeli dlouhou cestou do Permonia. Tam jsme se rozdělili do skupin a hledali tajné kódy schované po Permoniu. Potom jsme jeli pod Templštýn, prohlédli si chatky a hurá na koupák. Po večeři jsme hráli Kufr a přemýšleli v Kvízu a pak jsme lehli do spacáku a spali.

Úterý: Ráno jsme se rozdělili do osmi skupin a cestou na zříceninu hradu jsme plnili úkoly. Potom tam celá třída hledala poklad. Až jsme sešli dolů, šli jsme se koupat a po obědě jsme posílali pohlednice domů. Večer byla diskotéka.

Středa: Dopoledne jsme soutěžili v družstvech v bazénu kdo umí nejlíp plavat. Odpoledne jsme v jídelně dostali dva dráty a korálky a vyrobili jsme si každý náhrdelník. Večer na Talentmánii jsme předváděli, co umíme.

Čtvrtek: Ráno jsme vyšli na celodenní výlet na zámek Dukovany, kde jsme dostali všichni 0,5 l bezinkové šťávy. Pak jsme šli na půlhodinovou krásnou prohlídku. Když jsme přišli do tábora, skočili jsme do bazénu a pak jsme hráli hry s vodními balonky. Až se trochu setmělo, rozdělali jsme oheň a opékali špekáčky. Až všichni dojedli, zazpívali jsme si pár písniček.

Pátek: Ráno jsme měli pozdější budíček. Po snídani jsme si balili, a kdo chtěl, mohl si nechat plavky a ručník venku. Někdo se šel koupat a někdo ne. Pak byla hra Vtip za diamant a po obědě jsme šli dva kilometry na autobus a hurá k rodičům.

Žáci 4.B

Keramické dílničky „Tvoření pro radost“

V úterý 14. května 2019 proběhla v rámci aktivity „*Otevřená škola Křtiny*“ první část keramických dílniček „*Tvoření pro radost*“.

V hojném počtu (58 účastníků) se sešli rodiče s dětmi, aby si zkusili vytvořit různé dekorativní předměty z hlíny. Někteří rodiče se setkali s keramickou hlínou poprvé. Vyzkoušeli si, že zpracovat hlínu do podoby výrobků není vůbec jednoduché, ale zato zajímavé. Tvořili se zaujetím a snahou vyrobit si věc, která potěší.

Téma bylo volné. Druhá část keramických dílniček proběhla v úterý 28. května 2019, kdy si účastníci dílniček přišli vypálené výrobky naglazovat. Největší radost z dílniček měly samozřejmě děti, jelikož mohly strávit aktivně čas ve škole i se svými rodiči.

Bc. Martina Zedková, vychovatelka ŠD

Foto: Bc. Martina Zedková

Pasování žáků 1. třídy na čtenáře

Ve středu 29. 5. 2019 nadešel den, kdy byli naši prvňáčci pasováni na čtenáře. Celý rok se usilovně učili písmenka, skládali slabiky a četli slova. Přečetli, co se kde dalo, aby byli na pasování dobře připraveni.

A byli! Děti v místní knihovně ve Křtinách přivítala zoufalá víla, která žádala děti o pomoc pro krále. Království opanovali zlí loupežníci a zachránit je mohly jenom děti. Ale jak? To už jim přispěchala na pomoc hodná čarodějnice, která pomocí magické koule zjistila, že dětem pomůže jen Devatero pohádek. Víc jim ale neřekla. Pak už přišla na pomoc víla knihovnice, která dětem pomohla knihu najít. V knize byla vložena zpráva, že království mohou zachránit jen čtenáři, kteří naučí loupežníky číst a psát.

Všechny děti byly pasovány králem na čtenáře, a tak bylo království zachráněno! Hodná čarodějnice upekla šikovným dětem dort. Od krále dostaly děti na památku pěknou knížku a odznak, který je důkazem jejich píle a pracovitosti. Děkujeme panu starostovi Františku Novotnému, paní Anitě Ruby, paní knihovnici Marii Pařilové a všem, kteří se na tomto příjemném setkání podíleli

Mgr. Dagmar Drahovzalová

Foto: Mgr. Dagmar Drahovzalová

Pozn. red.: Rytířské pasování se pochopitelně neobejde bez pořádného krále. Král, to je, milí zlatí, něco jako starosta království.

Převzetí mezinárodního titulu Ekoškola v senátu ČR

Dne 18. června 2019 se Ekotým ZŠ Křtiny sešel v 6 hodin a 30 minut ráno u Úřadu městyse Křtiny. Jako doprovod za školu s námi jely Mgr. Zdeňka Kučerová a Mgr. Ivana Majerová a za obec to byli RNDr. Petr Švenda a Mgr. Marek Rada. Přijel pro nás mikrobuse objednaný panem starostou Křtin. A tak začal náš výlet do Prahy.

Jeli jsme přes dálnici D1, která byla překvapivě skoro bez kolon. Dojeli jsme do Prahy, kde jsme se rozdělili na dvě skupiny. Jedna skupina šla do Valdštejnské zahrady a druhá šla do Senátu převzít titul Ekoškoly.

První skupina ve Valdštejnské zahradě svačila, prohlížela si sochy, dělala bubliny a fotila se. Druhá skupina převzala titul Ekoškoly od senátorky Ing. Jaromíry Vítkové z Boskovic. Potom se obě skupiny spojily a šly na prohlídku Senátu.

Poté jsme jeli lanovkou na vrch Petřín. Prvně jsme navštívili zrcadlové bludiště, pak jsme měli pauzu. Nakonec jsme vystoupali na Petřínskou rozhlednu s výškou 65 metrů a dvěma sty devadesáti devíti schody.

Naše cesta končila na Pohořelci, kde nás vyzvedl mikrobuse. Cesta zpátky proběhla pouze s malými komplikacemi.

Zapsali: členové Ekotýmu

Foto: Petr Švenda

Výlet do Londýna

Naše třída se v neděli 2. června vydala na pětidenní výlet do Londýna. Cesta byla zdlouhavá, jeli jsme přes Německo, Holandsko, Belgii a Francii, nakonec jsme se Eurotunelem dostali až na anglické pobřeží, odkud jsme se po dálnici vydali směr Londýn. Hned po příjezdu do hlavního města nám začal bohatý program. Prohlédli jsme si nejvýznamnější památky ze vzduchu (lanovka přes řeku Temži, slavné London Eye), z vody (projížďka lodí pod Tower Bridge) i pěšky (Westminster Abbey, Trafalgar Square, Big Ben, The House of Parliament, Picadilly Circus a mnoho dalšího). Náročný program jsme završili jízdou v přeplněném londýnském metru, které je nejstarší podzemní dráhou na světě. Večer jsme se seznámili s hostitelskými rodinami ve čtvrti Bromley, ve které jsme bydleli, a u nich nás čekala vytoužená sprcha a teplé jídlo. Další den jsme navštívili muzeum voskových figurín Madame Tussauds, kde jsme měli možnost vidět spoustu slavných osobností. Téměř celé odpoledne jsme strávili ve slavných Warner Bros studiích, tam jsme si prohlédli interiéry, ve kterých se natáčely světoznámé filmy o Harry Potterovi. Poslední den pobytu nás ohromily prostory hradu Windsor, navštívili jsme také proslulou Eton College – chlapeckou internátní školu, kde studovali princové Harry a William. Nakonec jsme se vlakem vypravili do blízkého městečka Slough, tam nakoupili suvenýry a sladkosti pro své blízké a vydali se na více než dvacetihodinovou cestu zpět. Výlet jsme si opravdu užili a máme na co vzpomínat.

Žáci 9. třídy

Foto: Mgr. Romana Velecká

SPOLKY

Sokolské okénko

Jaro je za námi a další sezona sokolského programu se pomalu chýlí ke konci. Z tělocvičny jsme se přesunuli na nové sportoviště u ZŠ, které nám umožňuje díky venkovním hrazdám a cvičebním strojům jak gymnastickou přípravu, tak i míčové hry na přilehlém hřišti. Fotbalisté pak hrají 2-3x do měsíce fotbalová utkání. Je skvělé, že v posledních letech byly obnoveny přípravky v Habrůvce, Březině, Ochozi, Bukovince - co zápas, to mají děti doslova prestižní derby.

V této sezoně měla mladší přípravek 15 členů a starší 9, věříme, že od září naskočí zase několik nováčků. Děkuji všem cvičitelům (Štefan Pindák, Laco Belanyi) i rodičům za obětavou práci v celé sezoně a v září se těšíme opět na viděnou.

Za Sokolíky Radek Brzobohatý

"Děti z mladších žáků po utkání s Ochozí, které se odehrálo v tělocvičně naší ZŠ.

Zároveň vyzkoušely sadu nových dresů, za které tímto děkujeme našemu panu starostovi, který nám je domluvil jako sponzorský dar od firmy Eon"
(foto: H. Havel)

Sokol - starší žáci - část členů staršího oddílu při tréninku na kladině pod vedením hlavního trenéra Štefana (foto: R. Brzobohatý)

SokolKřtiny x Bukovinka duben 2019

"Družstvo mladších žáků pod vedením Laca Belanyiho při fotbalovém utkání s Bukovinkou."
(foto: R. Brzobohatý)

Sokol letí nad Buchlovem

Po loňském výstupu na Devět skal a předloňském putování v NP Podyjí zakončeném ve vinném sklípku v Šatově, zamířil letos autobus s třiapadesáti sedadly, plně obsazenými příznivci křinského Sokola, na Buchlovské kopce. Dopolední částí výletu nebyly pěší kilometry, jak by se pro Sokoly slušelo či patřilo, ale byla to prohlídka rozsáhlého skanzenu v Modré u Uh. Hradiště.

Bylo na každém, zda navštíví nejprve jednu z nejrozsáhlejších terarijních expozic v Česku a uvidí obrovskou anakundu, nejjedovatější hady planety, štůry, ještěry, či pavouky.

Ale ne každý musí hady a štůry. V jiné části areálu, v sladkovodní expozici Živá voda, v proskleném tunelu pod hladinou velkého rybníka, se můžeme přes 20mm sklo téměř dotknouti mírumilovného kapra Jonáše (118cm/28 kg), Jury jesetera (2m/70 kg), z blízka se podívat na metrové štiky, sumce a mnoho dalších sladkovodních ryb.

A co příznivci historie? Hnedle vedle expozice Živé vody je k prohlídce archeoskanzen Velkomoravského sídliště a ještě o kousek dále navazuje Slovanská slivovicová stezka, kterou jsme již neabsolvovali, neb řádný sokol i takovéto nástraze odolá.

Asi 1 km od Modré je nám všem Moravanům známé poutní místo s bazilikou, Velehrad. Zastávka zde s krátkou prohlídkou byla samozřejmostí.

Parkoviště u hradu Buchlov. Autobus čeká a jedna *menší polovina* *) stráví příjemnou hodinku prohlídkou hradu Buchlov, ta druhá - větší - se vydá na neméně příjemné asi 5 km putování po lesnické naučné stezce pod hradem.

Jsou čtyři hodiny odpoledne, necelý kilometr pod hradem máme sraz na lesní správě, reprezentačně vybavené pro domácí i zahraniční delegace. Tu dnešní delegaci představují sokolíci ze Křtin. Je zapálena velká vatra s neodmyslitelným opékáním špekáčků a především se podává vyhlášený Broňkův guláš z dančí zvěřiny připravené na červeném víně.

Mnohé jsme viděli, mnohé kilometry pěšky zdolali, dobře se najedli a o devatenácté večer spokojeně domů dorazili.

*) *Promiň matematiku a šéfredaktore zpravodaje - menší polovina není.*

Přemek Horek

Pozn. red.: Mýlíš se, milý Přemo. Menší polovina existuje! Například moje krásnější polovina je o půl hlavy menší, než já.

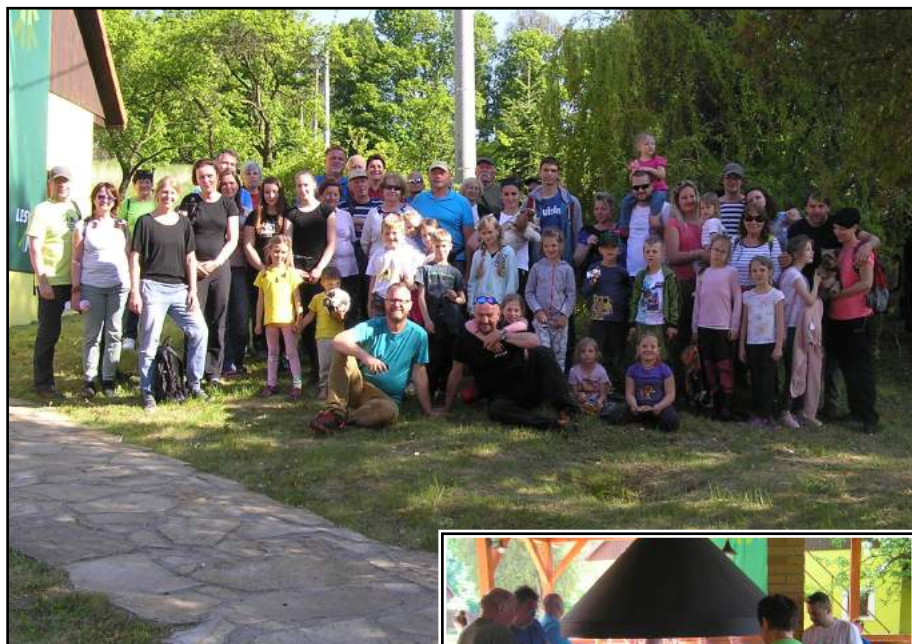

Foto: Přemysl Horek

Rozářín

Dovolte mi několik slov o akci, která se konala 16. března 2019 ve Spolkovém domě Křtiny.

Jednalo se o prezentaci rodinného vinařství Rozařín spojenou s ochutnávkou vín. Tuto akci pořádal pan Petr Kovář s rodinou, velký propagátor tohoto vinařství. Ochutnávka začala v 18:00. Po úvodním slově pan Kovář předal slovo vinařskému mistru panu Richardovi Janouškovi, který nás seznámil s historií vinařství a krátce pohovořil o práci vinaře a představil odrůdy, které pěstují a zpracovávají v tomto rodinném vinařství. Pan Janoušek není jen vinař, ale i vynikající hudebník, na tuto akci s sebou přivezl cimbálovou muziku, kterou doprovázel na housle a zazpíval několik lidových písní. Tuto muziku doprovodilo i několik hudebníků ze Křtin.

Ale přejdeme k samotné ochutnávce vín. K ochutnávce bylo nachystáno osm druhů vín a ke každému vzorku byl podáván kousek sýra, který se k určitému druhu vína hodí. Pan Janoušek ke každému vínu podal patřičný výklad, kde se pěstuje a jaké má vlastnosti. Mezi ochutnávkami zahrála cimbálovka, která rozproudila mezi hosty vynikající náladu. Celý večer probíhal v duchu domácí pohody a přátelství. Po prezentaci vín měli hosté možnost si odkoupit jak vína z ochutnávky tak z široké nabídky vinařství Rozařín. Při poslechu cimbálu se rozproudila vynikající nálada. Tato prezentace se mně i mému kamarádu Zdeňku Opletalovi natolik líbila že jsme panu Kovářovi přislíbili účast na dalším ročníku koštu a domluvili jeho účast a prezentaci vín Rozařín na Dnu Bukoviny, který se bude konat 14. září 2019.

Závěrem přeji, aby se konalo více takových akcí a pořadatelům hodně elánu a vytrvalosti při pořádání takových akcí, které podporují sdružování občanů a šíření dobré nálady.

Děkuji Svatce Drápelové za pozvání na tuto vynikající akci a děkuji za příjemně strávený večer v dobré společnosti.

Pokorný Aleš, místostarosta obce Bukovina

... a stejná akce očima organizátora

Oproti minulému roku byla účast trochu slabší, ale sešlo se zdravé jádro milovníků kvalitního vína i pár nových tváří, které na naší akci ještě nebyly. Mistr vinohradnický Richard Janoušek opět krásně hovořil o degustačních vzorcích vína a o své práci a jejích úskalích. Přivezl s sebou také svoji dceru Karolínu, která hraje na violu a pana cimbalistu Mirka Novotného. Z křtinských hudebníků k dobré náladě bravurně přispěli: Karel Kocman s klarinetem a pan Alois Švenda s basou.

Nutno s úctou podotknouti, že pan Švenda právě v období konání degustace slavil významné životní jubileum, ke kterému jsme mu spolkově srdečně poblahopřáli a na basu odehrál takřka všechny hudební bloky mezi košty. Jeho syn Petr se chopil basy po půlnoci, po odchodu rozařinských, kdy s Kájou Kocmanem krásně odehráli závěrečný blok písniček. Na zpěvu se podíleli všichni.

Z mého pořadatelského pohledu se akce náramně vyvedla. Mimo jiné i proto, že vzhledem k nižší účasti zbyla trocha místa v sále a dalo se i zatancovat. Takže děkuji všem za účast, hudebníkům za ochotu a radost z hudby a těším se na příští rok ve stejnou dobu.

Petr Kovář

Foto: 3 x Petr Kovář

Jarní vycházky seniorů

V letošním roce jsme se rozhodli, že naše 1. jarní tradiční vycházka nepovede do Rakoveckého údolí za bledulemi, ale že tentokrát se podíváme na koniklece. V loňském roce jsme je propásli, a proto letos jsme se vydali včas, už 20.března. Vycházka to nebyla na chůzi dlouhá, protože koniklece kvetou v hojném množství hned za paneláky v Brně, na Kamenném vrchu. Takže jsme se téměř na místo dostali hromadnou dopravou. Při příchodu na Koniklecovou louku jsme byli trochu zklamaní malým množstvím květů a velkým množstvím dětí z mateřských i základních škol. To co jsme viděli předtím v televizi vypadalo úplně jinak. Ale po chvíli chůze jsme konečně objevili tu pravou překrásnou louku se spoustou světlefialových květů. Určitě to stojí za podívání. Jen je škoda přilehlého lesa, který je celý napadený kůrovcem.

Bohužel kůrovec hodně řádil i v Rakoveckém údolí bledulí, kam se nás jen šest vydalo pár dní poté. Byli jsme hodně zklamaní, že bledulí opět ubylo. V údolí bylo hodně popadaných stromů po vichřici a spousta stromů přímo mezi bledulemi je zničena kůrovcem nebo nějakým jiným škůdcem. Vycházka to byla náročná nejen na počet km (šli jsme okruh z Bukovinky do Bukovinky), ale hlavně na počasí. Část cesty jsme šli ve větru, dešti a sněžení.

Další větší společnou vycházku jsme směřovali v dubnu do okolí Křtin. Někteří z nás ještě nikdy nebyli u Barončina klekátka. Naše trasa tedy začínala u Kubešů, kde nás krásně pohostili na další cestu. U Barončina klekátka jsme se zastavili, někteří se pomodlili a i jsme si zazpívali. Přes Liščí leč jsme pak pokračovali alejí na Bukovský kopec a pak už dolů do Křtin. Cestu jsme zakončili na obědě na zámku.

Marie Kleskeňová

Foto: Marie Kleskeňová

Tanečky

Na tenhle příspěvek jsem se ve Zpravodaji těšil marně. Od nikoho nepřišel. Musel jsem si jej nakonec napsat sám.

Vypadá to, jako bychom si ani nepovšimli, že vedle záslužného fotbalu se nám ve Křtinách rozvíjí ještě jeden veleúspěšný druh pohybu, kterému se daří odlákat křtinské děti od počítačů a mobilů, a sice tanec.

Abych předešel námitce, že aerobic není žádný tanec, ale cvičení, rovnou pravím, že je-li to pohyb s hudbou, na který je radost se podívat, pak je to pro mne tanec. Ale budiž, navrhuji kompromis: máme u nás dvě tanečně-pohybové aktivity: tanec a aerobic.

Začnu aerobicem. Ony se nám, holky, zapoměly pochlubit, ale po celý školní rok sklízela desítka děvčat pod vedením Edity Barákové ze společnosti "Cvicsnami.cz" na všemožných soutěžích po celé republice jednu medaili za druhou. Někdy vydobýly se svou složitou choreografií první místo, jindy druhé, třetí nebo čtvrté, ale pořád bodovaly. Na to, jak je naše vesnička roku malá, jedná se o úctyhodný výkon, co myslíte?

No a jsem u toho tance. Taneční oddělení ZUŠ Adamov si zřídilo expozituru ve Křtinách a při výběru pedagoga mělo neobyčejně šťastnou ruku. Sáhlo totiž do místních zdrojů a z vybrané Kristýny Jelínkové se záhy vyklubala šikovná choreografka a organizátorka, která dokáže zaujmout nejen děti. Důsledek je nasnadě: nápady a radost z tvůrčí práce jsou lákadlem, kterému nelze odolat. Taneční oddělení, zahrnující Křtiny a Březinu, praská ve švech.

Přesto se Kristýně podařilo secvičit již několikáté rozsáhlé a pestré pásmo nápaditých vystoupení asi čtyřicítky dětí. To letošní bylo předvedeno s velkým úspěchem dne 27. května před přeplněným Spolkovým sálem. A to ještě musím zmínit novoroční vystoupení ze 27. ledna, kde tytéž děti na tomtémž místě zaujaly pro změnu zimním programem. Zima však byla tak dávno, že tohle vystoupení už je skoro promlčeno.

Není náhodou, že spousta dětí chodí současně do aerobiku i do ZUŠky. Obě holky-cvičitelky si proto za svou práci zaslouží pochvalu a uznání, podobně jako sokolští cvičitele. Zatímco sokolský fotbal láká zejména kluky, aerobic a tanečky jsou téměř výhradně holčičí doménou, což je trochu škoda. Tam i tam existují našťestí i výjimky. Společně tyto aktivity nabízejí pohyb téměř všem křtinským dětem a to je dnes velmi cenné.

Petr Švenda, šéfredaktor

Hasičská pout' Křtiny 2019

Již po osmnácté se poslední dubnovou neděli sešli v mariánském poutním místě ve Křtinách hasiči z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, aby společně oslavili svátek svého patrona, svatého Floriána. S nápadem uspořádat ve Křtinách hasičskou pout' přišel poprvé křtinský pan děkan Tomáš Prnka a starosta obce Kanice Vladimír Kalivoda uvedl s týmem hasičů tento nápad v život. Spolu s ním uspořádali křtinští hasiči první pout' v roce 2002 a od té doby se tato akce stala nedílnou součástí života v obci.

Pout' začala tradičním slavnostním průvodem, v kterém pochodovalo za doprovodu Sivické kapely 400 hasičů a jejich příznivců. Je to největší setkání hasičů na jižní Moravě. Proto již podruhé obdrželo status krajské pouti Jihomoravského kraje. Závěr průvodu tvořilo více než 40 hasičských vozidel. Za doprovodu čtyř praporečníků vstoupili do barokního chrámu Jména Panny Marie, kde byla obětována mše sv. za dobrovolné a profesionální hasiče, záchranáře a zdravotníky. Kromě hasičů se účastnilo velké množství rodinných příslušníků a hlavně dětí.

Hlavním celebrantem byl R.D. Pavel Rostislav Novotný, zajišťující duchovní služby pro hasiče v rámci brněnské diecéze, společně s administrátorem farnosti Křtiny R.D. Vítem Martinem Červenkou, kaplanem Malopolské hasičské jednotky bryg. Władysławem Kuligem a jáhnem Bořivojem Sekaninou. Na závěr proběhlo požehnání a předání zlatých odznaků sv. Floriána II třídy za zásluhy - Asociace sv. Floriána Mazovsko.

Po bohoslužbě následoval bohatý doprovodný program, při kterém proběhlo požehnání nové CAS 20 Mercedes Benz ATEGO 1530 SDH Kuničky, zdravotice hostí mj. hejtmána Jihomoravského kraje Bohumila Šimka, senátora za obvod Vyškov Ivo Bárka a starosty OSH Brno-venkov Josefa Garguly, ukázky zásahu hašení historickou koněspřežnou stříkačkou R. A. Smekal (rok výroby 1892) SDH Kanice na požár školy, své umění předvedli mladí hasiči z SDH Kanice a Bukovina a na závěr diváci shlédli vyproštění osoby zavalené kontejnerem ve spolupráci SDH Babice nad Svitavou a HZS Jihomoravského kraje.

V roce 2009 poprvé přijeli zahraniční hosté, hasiči z dolnorakouské obce Spillern. Letošní pouti se zúčastnit nemohli, za to je nahradila delegace dobrovolných a profesionálních hasičů z Polské a Slovenské republiky.

Organizaci celé slavnosti zajišťovali vzorně hasiči z SDH Křtiny, Bukovina, Habrůvka, Babice nad Svitavou a Kanice. O pitný režim, včetně naplnění žaludků účastníků pouti, se kromě místní restaurace starali hasiči z SDH Sívce a Bukovina se svými polními kuchyněmi s gulášem, či cigárkou z udírny. Dík patří všem organizátorům této slavnosti.

Vladimír Kalivoda, David Dvořáček

Foto: Jiří Messner

Foto: Jaroslav Halas

Za rodinným stříbrem - Kutná Hora a Posázaví

Rok uběhl jako voda a opět nastal čas putování Křtinských po naší vlasti. Už v zimě bylo rozhodnuto, že letos se vydáme prozkoumat Kutnou Horu a Posázaví.

Onu sobotu ráno, 11. května, jsme se všichni sešli, přesní jako hodinky, před úřadem městysu. Pan řidič si sice tentokrát počkal a z Brna přijel, až jsme byli všichni na startu, o to rychlejší byl nástup a následný odjezd. Cestou jsme v Mladkově ještě naložili pana průvodce a to pravé dobrodružství mohlo začít. Všichni jsme si navzájem drželi palce, neboť počasí se úplně jarně netvářilo a chvílemi se zdálo, že nám sobota i neděle ukáží, jak si umí pěkně poplakat.

Autobus zamířil směrem na Vysočinu a naše první větší zastávka se odehrála v Novém Městě na Moravě. Ačkoliv za humny, spousta z nás novoměstské náměstí s kostelem svatě Kunhuty do té doby ještě nestihla prozkoumat, což, jak se po chvíli ukázalo, je velká škoda. Dominantou náměstí je sgrafity akademického malíře Karla Němce vyzdobený kostel sv. Kunhuty. Téměř celá fasáda stavby je vyzdobena sakrálními výjevy a rozměr obrazů tvoří úctihodných 500 metrů čtverečních. Pan průvodce nás provedl náměstím, upozornil nás na to nejzajímavější a věnoval nám hodinku na průzkum dle vlastního zájmu. My jsme navštívili Horácké muzeum a opět jsme nelitovali, především “Mlejnek” ve dvoře muzea nás doslova uchvátil. Krásné byly i expozice věnované životu v této oblasti včetně repliky třídy staré školy.

Po příjemné procházce po městě jsme opět pokračovali v putování, dalším cílem byl Sedlec u Kutné Hory a návštěva Chrámu Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele a kostnice. Kostnice zůstává stále krásná ve své ponurosti, i když přichází o část svého kouzla díky velkému počtu návštěvníků, kteří ne vždy respektují důstojnost tohoto místa. Následovala prohlídka chrámu. Autor jeho přestavby, nám dobře známý Jan Blažej Santini, i zde dokázal, že byl mistrem práce se světlem, neboť i když venku bylo docela pošmurno, množství šikovně umístěných oken dokázalo vytvořit iluzi krásně slunného dne.

Po prohlídce sedleckých pamětihodností jsme se vypravili do samotného centra Kutné Hory. Jako první nás čekala návštěva chrámu Svaté Barbory. I díky velmi šikovně slečně průvodkyni jsme si celou komentovanou prohlídku nesmírně užili a dozvěděli jsme se spoustu zajímavého nejen o chrámu, ale také o Kutné Hoře a životě v ní. Po prohlídce se nás opět ujal náš pan průvodce a šli jsme společně na procházku městem.

Prošli jsme promenádou vedoucí od Svaté Barbory kolem Jezuitské koleje lemovanou barokními sochami, křivolakou Rudhardkou jsme se vydali od Hrádku kolem kostela sv. Jakuba k Vlašskému dvoru.

Ubytování nás čekalo v hotelu Mědínek na Palackého náměstí. Podvečer a večer již každý strávil

dle vlastního uvážení, někdo se vydal na večeri a poseděl v hotelu, někdo se po krátké přepřsce rozhodl pro další procházku městem, někteří fanouškové sledovali zápas mistrovství světa v hokeji.

Ráno po vydatné snídani jsme se vydali se zavazadly do autobusu a odtud zpět na další prohlídku města. Počasí bylo uplakané, ale nám, kteří jsme se vydali na prohlídku stříbrného dolu, to příliš nevadilo. Před nějakou tou kapkou odkapávající ze stropu dolu nás ochránily zapůjčené helmy. Než jsme opět vystoupali z podzemí na světlo světa, tak se počasí umoudřilo. Jiní z nás navštívili Vlašský dvůr i s mincmistrovskou dílnou, kde si vyrazili svůj vlastní tolar, nebo si prohlédli některé z dalších muzeí a zajímavých míst. Přiblížilo se poledne a tedy čas se s městem rozloučit. Kutná Hora je... nemá cenu plýtvat superlativy, fakt, že je památkou UNESCO, o jejím významu hovoří víc než jasně. Stejně si to neodpustím, Kutná Hora je prostě nádherná.

Naše další cesta vedla na hrad Český Šternberk. Mohutný hrad se tyčí nad řekou Sázavou již od poloviny 13. století a asi s dvěma přestávkami je v držení rodu pánů ze Šternberka od svého založení až do současnosti. Z nádvoří hradu je krásný výhled do okolí a na řeku Sázavu. Prohlídku jsme absolvovali rozdělení do dvou skupin a opět jsme měli štěstí na báječné paní průvodkyně. Z jejich výkladu bylo znát, jak moc si váží a mají rády rodinu majitelů a že průvodcování pro ně není jen prací, ale především koníčkem.

Po prohlídce hradu jsme zjistili, že nedělní odpoledne se nejspíš už nevyčásí a že v původně plánovaném Kácově nás v hostinci všechny neobslouží. Vydali jsme se tedy na návštěvu velmi příjemné restaurace v podhradí a rozhodně jsme neprohloupili. Po dobrém jídle, příjemném odpočinku a pěkném poklábosení jsme se vydali na cestu k domovu.

Skvělý pan průvodce Dr. Pros nás i na zpáteční cestě zásoboval množstvím zajímavých informací. Patří mu velký dík za to, že nám program našeho výletu krásně naplánovat a celou dobu se nám věnoval.

Další z krásných výletů je za námi a nám nezbývá než se těšit na, doufejme, nějaké příště. A co takhle třeba: “Do Českého ráje, cesta příjemná je...”.

Anita Ruby

Foto: Anita Ruby

Kdysi se říkalo, že Češi (i Moraváci) jsou národem chatařů a sběratelů. Rádi bychom se o tom přesvědčili na Den Křtin.

VÝZVA

Hledáme všechny, kteří máte doma zajímavé sbírky od ubrousků, známek, pivních tácků až po jiné roztodivnosti. Pokud byste se svou sbírkou (nebo její částí) ostatním chtěli pochlubit, pak je tato výzva právě pro vás.

Kontaktujte přímo Marcelu Kuchyňkovou prostřednictvím adresy kuchyma@seznam.cz, nebo na sebe zanechte kontakt na Úřadu městysu Křtiny.

Křtinské spolky

Spolupráce KŘOVÝ a Výpustku

Již několik let probíhá vzájemná spolupráce divadelního spolku KŘOVÝ s jeskyní Výpustek.

Vše začalo nenápadně. Někteří herci z KŘOVÝ začali pracovat v tehdy nově otevřené jeskyni Výpustek jako průvodci. Během let naopak někteří z průvodců rozšířili herecký soubor. Pak již bylo velmi blízko k tomu začít připravovat společné akce. Pořádaly se Oživlé prohlídky jeskyně, na mikuláše se koná Ďábelský Výpustek s mikulášskou nadílkou a ke Dni dětí pak Pohádková jeskyně. Ta z jednoduchých scének přerostla v plnohodnotný pohádkový příběh, který se odehrává v tajuplných podzemních chodbách.

Letošní pohádka se hrála po celou sobotu 25. května a připravil ji Jiří Liška. Dva skřítki Ĺululum a Hopsajda se vypravili získat kouzelný modrý diamant, který královně Přírodě ukradl zlý kouzelník Řachanec. S pomocí nejen kouzelných bytostí, ale především dětí se jim to nakonec podařilo. Drahokam byl navrácen královně Přírodě a svět se vrátil do svého přirozeného řádu. Děti si za svou odvahu odnesly drobné dárky, které jim předala sama Příroda.

Jirka je studentem režie na brněnské JAMU, takže do scény zapojil i několik netradičních režijních prvků. Velmi efektně působil především stínový souboj obrovského černokněžníka Řachance a malého trpaslíka Ťululuma. Podle návštěvníků se příběh líbil nejen malým dětem, ale i dospělým, kteří je doprovázeli. A musím říct, že jsme si ho užili i my herci.

Doufáme, že spolupráce KŘOVÝ a Výpustku bude nadále pokračovat i přes postupnou výměnu kolektivu průvodců. Vždyť co může být krásnějšího než rozdávat radost těm nejmenším.

Marcela Kuchyňková

Foto: Jaroslav Ondráček

Křtinští skauti zvolili nové vedení

Každé tři roky se schází skupina nejvyšších vedoucích skautského střediska, aby na další tři roky zvolili vedoucího všech vedoucích, neboli vedoucího střediska. Takové setkání proběhlo v neděli 19. 5. 2019 pod krycím názvem Střediskový sněm Junáka Křtiny.

Kdybychom byli ve Vatikánu, tak byste v tuto květnovou neděli po 20.00 mohli vidět z naší klubovny stoupat bílý dým. Leč ve Vatikánu nejsme, i když náš sněm poctil svou návštěvou i křtinský vikář R.D. Metoděj Ján Lajčák, O. Praem, proto jsme klubovnu na oslavu raději nezapalovali a volbu zakončili potleskem.

Na fotce z vašeho pohledu zcela vlevo si můžete prohlédnout nového střediskového vedoucího Ing. Štefana Pind'áka, skautsky přezdívaného Štófa, a hned vedle jeho zástupce Zbyňka Drápelu mladšího, přezdívaného Hroch. Třetí osobou je najatý dětský komparzista, který má dotvořit atmosféru, protože fotograf již tehdy tušil, že oba pánové budou zvoleni do funkcí v organizaci pracující s dětmi a mládeží.

Jako dosavadní vedoucí střediska jsem byl pověřen úlohou popsat vám své nepřetržité dvanáctileté působení v čele Junáka Křtiny od března 2007. Plánoval jsem, jak skromně vyzdvihnu své úspěchy při transformaci střediska z 50 členné jednotky na nedávných bezmála 150 registrovaných osob, jak budu informovat o výrazném navýšení finančních zdrojů střediska i jejich stabilizaci a diverzifikaci, o zlepšení materiální základny Junáka Křtiny, do které jsme za ty roky nainvestovali přes 1 milion Kč, jak vzpomenu, že během těch let vyhráli naši skauti celostátní kolo prestižního Svojsíkova závodu, jak popíši zařizování dnešní klubovny, kterou jsme otevírali po opravách na podzim 2008, jak hrdě sdělím přehršel dalších úspěchů, kterých se podařilo dosáhnout.

Ale při zpětném ohlédnutí za těmi čtyřmi volebními obdobími, kdy jsem mohl středisko vést, je mi jasná hlavně jedna věc: nic z toho by nebylo možné bez usilovné práce všech ostatních vedoucích, kteří působili a působí u jednotlivých oddílů, pracují s dětmi, věnují čas týdenním schůzkám, výpravám, letním táborům, nic z toho by nebylo možné bez spolupracovníků, kteří řešili hospodaření střediska, pomáhali s opravami vybavení, starali se o klubovnu, o vydávání časopisu Smrk, nic z toho by nebylo možné bez všech, co nás podporují radami, dary, dotacemi apod.

I touto cestou chci proto hlavně poděkovat. Poděkovat všem, kteří během uplynulých dvanácti let jakkoliv přiložili ruku k dílu. Jen díky jejich, leckdy i neviditelné, práci se povedlo realizovat hodně mých plánů a vizí. Bez lidí okolo mě by to nešlo. Díky vám všem.

Oběma nově zvoleným borcům ještě jednou blahopřeji a přeji mnoho elánu, sil, svěžesti a nadšených spolupracovníků do započatého (minimálně) tříletého funkčního období.

Petr Zapletal (Warden),
emeritní vedoucí střediska Junák Křtiny

Foto: archiv střediska

Intercamp 2019

Letos jsme se společně s dalšími pěti oddíly ze Křtin, Jedovnic, Brna a Tišnova vydali na velkou mezinárodní skautskou akci zvanou Intercamp. Ta se koná každý rok v jedné ze zemí Evropy. Letos se konala v nizozemském De Steegu nedaleko Arnhemu. Naši cestu jsme si ale zpestřili návštěvou několika evropských měst jako Hannover nebo Amsterdam.

Celou cestu jsme zahájili v Brně. Společně jsme dodali potřebné papíry a nastoupili do autobusu. Zde nás čekala noční cesta do Hannoveru.

Ve čtvrtek ráno jsme dorazili do Hannoveru, kde nás rozdělili do týmů. Po celý den jsme chodili po Hannoveru a plnili různé úkoly. Vše se nám skvěle povedlo a všichni jsme se dostali až do jednoho z největších lesoparků v Evropě. Tady jsme si zahráli několik her a následoval rozchod po Hannoveru, po kterém jsme odjeli do aquaparku.

Po dlouhé cestě autobusem jsme v pátek dorazili do Amsterdamu, kde jsme se všichni rozdělili do skupin po oddílech. Následně jsme vyrazili na prohlídku místních památek jako například: Koninklijk Paleis (*Královský palác, pozn.red.*), dům Anny Frankové nebo Rijksmuzeum. Měli jsme na chvilku i rozchod a pak jsme nasedli na autobusu a vydali jsme se, na samotné tábořiště Intercampu, kde jsme postavili stany a šli dospívat cestu autobusem.

V sobotu jsme vstali brzy ráno a šli jsme na zahajovací ceremoniál. Následovalo rozdělení na skupiny, kde nás namíchali i se skauty z jiných států, a pak jsme hráli různé hry jako: velký stolní fotbal, buldoci nebo průběh nepřátelským územím. To následovalo i po obědě. Potom následovala večere, menší párty a spánek.

V neděli jsme se probudili do slunného rána a vydali se na celodenní výpravu - Hike, kde jsme po cestě plnili různé úkoly. Sbírali jsme všechny živly v rámci lesní bojovky, jedli jsme zavěšené sušenky v kleče podle holandské tradice a část cesty jsme i tancovali. Přišli jsme celí unavení z výletu, ale zbyly nám ještě poslední síly na závěrečnou párty, po které jsme šli spát.

Přišel poslední den Intercampu - pondělí. Ráno jsme vše zabalili a rychle pokračovali na závěrečný ceremoniál. Po něm jsme nasedli do autobusu a zase byli chvíli na cestě. Při jízdě zpátky jsme se zastavili v Eidenhovenu, kde jsme se vykoupani v aquaparku a nakoupili si zásoby na cestu. Do Česka jsme jeli přes noc a v úterý v 10:00 jsme byli zpátky.

Byla to úžasná akce a třeba se na ni zase za rok podíváme. Děkujeme i všem oddílům, které nám pomohly s organizací a se kterými jsme si celou akci moc užili.

Adam Špatinka, Vladimír Potůček, Marek Moučka a Richard Král

Skautský Intercamp 2019.

Foto: Zbyněk Drápela a spol.

Stezka šneka Krasíka po Křtinách s překvapením v novém kabátě

Jako tvůrci Krasíkovy křtinské stezky (Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny Mendlovy univerzity v Brně a Penzion Starý pivovar ve Křtinách) jsme po čtyřech letech působení stezky zaznamenali velký zájem ze strany malých i velkých turistů.

Stezkou prošlo bezmála 5000 turistů, což je natolik ohromující číslo, že jsme se rozhodli původní stezku vylepšit, doplnit o nové úkoly a přidat ke stávajícímu pětikilometrovému okruhu kolem Křtin i druhou trasu pro náročnější turisty.

Věřte, že nás vaše zpětná vazba velmi těší a váš zájem nám vlil novou sílu nejen na pokračování, ale i vylepšení projektu.

Stále se držíme potřeb původní cílové skupiny, kterou jsou rodiny s dětmi, avšak cílem nového okruhu je dopřát návštěvníkům delší trasu, tentokrát dlouhou deset kilometrů.

Začátek obou tras je opět na Zámku ve Křtinách na recepci, kde je možné vyzvednout pracovní list, potřebný ke zdolání obou tras. Najdete v něm spoustu zajímavostí nejen o Křtinách a jeho krásném okolí, ale také otázky z oblasti myslivosti a lesa. Tady jsme čerpali z bohatých zkušeností ŠLP a jeho propracované lesní pedagogiky.

Kratší okruh je vhodný i pro odvážné outdoorové rodiče s kočárky. Delší trasu pro kočárek příliš nedoporučujeme. To neznamená, že se nedá sjet. Záleží ovšem už na každém z rodičů, na co si troufne.

Obě trasy se pak dají projet na kole. Tuto variantu jsme osobně prověřili i s dětmi. Počítejte ovšem s lesním terénem.

Na konci obou tras vás opět čeká zasloužená odměna a příjemné posezení a odpočinek na křtinském zámku.

Projekt výletů šneka Krasíka je stále pod záštitou místní akční skupiny MAS Moravský kras a je zahrnut do souboru stezek s názvem 7 dní v pohádce, který obsahuje stezku šneka Krasíka ve Křtinách, Rudici, Sloupu, Lažánkách, Blansku a Rájci-Jestřebí.

Celý koncept si můžete prohlédnout na www.krasik.info/7-dni-v-pohadce. Zde také naleznete jednotlivé pracovní listy všech výše uvedených tras v Moravském krasu pro případné vytištění (vhodné pro větší skupiny).

Velké poděkování patří i zastupitelstvu městyse Křtiny, který náš projekt podporuje nejen verbálně, ale přispěl i finančně na tvorbu nové stezky.

Těšíme se s vámi na nová lesní dobrodružství a přejeme všem krásné zážitky z Moravského krasu a okolí Křtin.

Nezapomeňte se o zážitky ze stezek podělit i na facebookovém profilu Šneka Krasíka, Penzionu Starý pivovar nebo Zámku Křtiny.

Barbara Brychtová, Penzion Starý pivovar, Křtiny

Foto: Barbara Brychtová

ZAPIŠTE SI

KŘTINSKÉ HODY 2019

Dva roky uplynuly jako voda a my bychom vás opět rádi pozvali na tradiční Křtinské hody, které se uskuteční **17. srpna** na náměstí městyse Křtiny. Můžete se těšit na naši chasu v nových Křtinských krojích, spoustu krásných tanců, dobré víno, zkrátka na vše, co k našim hodům patří.

V neděli **11. srpna** odpoledne vás přijde chasa osobně pozvat na hody s písní na rtech a vínem ve džbánu.

Těšíme se na vás,
Křtinská chasa

NEDĚLE 11. srpna 2019
Letní den v Arboretu Křtiny – Strážci pramenů

Místo: Arboretum Křtiny, u silnice Křtiny – Jedovnice

Program pro děti: 10.00 - 16.00 h

1. ročník dětské letní akademie – stezka lesní moudrosti:

1. Jak roste strom
2. Co nám řeknou letokruhy a rostliny pod lupou
3. Jak les čistí vodu
4. Měření a odhad vzdálenosti
5. Tvoření z přírodních materiálů

Doprava: autem – parkoviště zdarma
autobusem – linka č. 201 Brno - Jedovnice,
zastávka Hájovna Na Lukách

Informace: Ing. Lída Boháčková – pionyr.krtiny@seznam.cz
Ing. Václav Hurt, Ph.D. – vaclav.hurt@slpkrtiny.cz

Vstupné: děti 20 Kč
dospělí 40 Kč
rodina 75 Kč

Pořadatelé:

Motto: „Změňme s dětmi pro děti náš vztah k přírodě“

FOTOGRAFICKÝ PEL-MEL

Z hasičské pouti

Foto: J4 x aroslov Halas

Senioři u barončina klekátka

Foto: Marie Kleskeňová

Kdo se bojí, nesmí do pohádkové jeskyně

Foto: Jaroslav Ondráček

Workoutové hřiště v akci

Foto: redakce

Lavička

K veřejnému prostoru lze přistupovat různě. Třeba tak, že je sice určen k uspokojování našich potřeb, ale jeho údržba se nás netýká. Ať se postará někdo jiný. V posledních třiceti letech se takový přístup stal téměř normou a většina z nás se nad tím už ani nepozastaví.

O to více potěší, najde-li se člověk, který uvažuje jinak: chybí-li mu ve veřejném prostoru něco, co on umí napravit, napraví to. Pro sebe i pro ostatní.

Pěkný příklad takového chování přišel do redakce z Kolonky. Auto-busovou zastávku tam odjakživa poznáte podle kovové tyčky se značkou Zastávka. Jinak by to byla jen stejně nezpevněná krajnice, jako všude jinde. Čekárnu nebo alespoň lavičku byste tam hledali marně. To ale platilo jen do chvíle, než si neznámý dobrodinec vyhrnul rukávy a umístil vedle značky jednoduchou lavičku. Potěšil tak nejen sebe, ale i ostatní obyvatele Kolonky, kteří mu tímto upřímně děkují. Lavička je tak fortelná, že jistě vydrží až do doby, kdy bude realizován projekt průtahu Křtinami, v němž je s úpravou zastávky počítáno.

Redakce

Foto: Petra Vojáčková

Když už jsme u těch laviček, neodpustím si vzpomínku na legendární "Lavku", kterou jiný anonymní dobrodinec vyrobil a instaloval před léty v místě s krásným výhledem na Křtiny, tam, kde dnes stojí křížek pana děkana Tomáše Prnky, jemuž musela Lavka ustoupit.

Celé jedné generaci křtinské mládeže sloužila řadu let jako místo schůzek a dostaveníček. "Deme na Lavku" byla běžná výzva, které všichni tehdejší náctiletí ve Křtinách rozuměli.

Jméno autora Lavky je redakci známo. Jméno dobrodince z Kolonky nikoli.

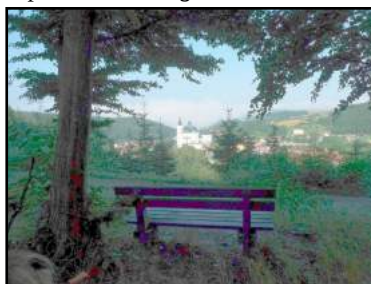

Foto: autor Lavky

Retro módní přehlídka

Čas od času rozvíří poklidné vody českého šoubyznysu událost, při níž se rozdávají nejruznější ceny, vyznamenání, sošky a vůbec nějaká uznání. Zpravidla se těchto akcí osobně neúčastním, nicméně následné hodnocení „módní policie“, který z účastníků vynesl jaký model, si nechám ujit málokdy.

Snad právě proto mne zaujala pozvánka na čtvrtou březnovou sobotu 23. března 2019 do křtinské Výletní cukrárny a retro muzea na retro módní přehlídku. Výjimečně teplý jarní den lákal k pracem na zahradě, přesto jsem odpoledne odložila rukavice i zahradní nářadí, hodila se do gala a vydala se směrem k cukrárně. Neměla jsem rezervaci a tak jsem se s notnou dávkou štěstí vklínila mezi početné diváky.

Pět půvabných modelek na place postupně předvedlo více než třicet originálních retro modelů – a to nejen avizované šaty, šatky, šatičky, ale s grácií prezentovaly i dobové kožíšky, kabátky, pláště, kabelky, botičky i šperky. Klobouk dolů a ještě jednou smekám před realizačním týmem, který si dal tu „piplačku“ a modelky sladil doslova od hlavy až k patě. Troufám si říct, že v leckterých kouscích by se dalo vyrazit s úspěchem i dnes – holt móda se, jak známo, vrací. Snad jen některé z materiálů byly krajně nepříjemné. Nic naplat – doba dederonu, krepilonu, krimplenu, tesilu a podobných už je za námi zřejmě nenávratně.

Závěrečné defilé „šviháka lázeňského“ v úchvatném pepito vycházkovém modelu, obklopeného modelkami v negližé, jež halily dobové retro župánky a na jejichž nožkách se skvěla dobová domácí obuv (a to včetně ručně vyráběných chemlo-nových bačkůrek) byla onou pomyslnou sladkou tečkou.

P.S.: až příště dostanu pozvánku, neopomenu rezervaci ... a už teď se vážně těším!

Mgr. Petra
Crlová Zachovalová

Foto: Z. Martínková

Petýrkové - 220 let

V souvislosti se stodevadesátinami Konstantina Jahody-Křtinského jsem si loni ve Zpravodaji posteskl, že mezi křtinskými rodáky je hudebních skladatelů jako šafránu. To ale neznamená, že nejsou vůbec žádní. Během pátrání po zdrojích Konstantinova hudebního vzdělání jsme postupně objevili řadu zajímavých osobností. Konstantin Jahoda se nenarodil do zaostalé a nekulturní vesnice. Naopak, v jeho době zvučely Křtiny barokní i soudobou hudbou, produkovanou místními muzikanty na vysoké umělecké úrovni.

Velkou zásobárnou hudebních a výtvarných umělců bylo pro nás odjakživa křtinské školství. Celá řada místních učitelů se zapsala svojí tvorbou do dějin umění, byť ne všichni dosahovali takové proslulosti, jako rodáci Konstantin Jahoda nebo sochař Vincenc Havel. My, Křtinští, bychom na ně přesto zapomínat neměli. Někteří přitom dosahovali ve své době přinejmenším stejné, ne-li větší proslulosti, než Konstantin Jahoda.

V oblasti hudby vynikl dnes již úplně zapomenutý křtinský učitelský a muzikantský rod Petýrků. Konstantin Jahoda byl ve skutečnosti jejich žákem a následovníkem. Na letošní rok připadá 220. výročí příchodu Petýrků do Křtin. Připravili jsme proto sérii článků, jimiž jednotlivé významné členy tohoto rodu připomeneme. Začneme tím nejstarším.

Zakladatelem muzikantského rodu byl někdejší rektor křtinské školy **Johann Petýrek**. Narodil se 13. května 1781 v Protivanově, jako dvanácté z patnácti dětí nájemního zemědělce (*Halbbauera*) Václava Petýrka a jeho ženy Mariány. Dostal do vínku mimořádné nadání pro hudbu, což předurčilo jeho další osud.

Nevíme, kde se mu dostalo hudebního vzdělání, ale k učitelství přišel jednoduše: když mu bylo osmnáct let, přiženil se 21. října 1799, tedy právě před 220 lety, do rodiny dlouholetého křtinského učitele a regenschoriho (tzv. rektora) Tadeáše Lišky, pojav za ženu jeho dceru Annu. Tím si vybral nejen manželku, ale také učitelské řemeslo. Upřímně řečeno, myslím, že to bylo spíš opačně: do Křtin nastoupil jako učitelský pomocník a osmnáctiletá rektorova dcera se mu zalíbila. Každopádně si ji vzal a osvědčil se nejen jako manžel, ale i jako šikovný podučitel. Rok po svatbě, dne 25. října 1800, mohl tak jeho tchán Tadeáš Liška odejít na vejminek a Petýrek jeho funkci křtinského rektora převzal.

Zpočátku žili Petýrkovi spolu s tchánovou rodinou v čp. 53 (dnes Zapletalovi), ale v roce 1808 získali učitelský byt ve farní residenci, v místě dnešního zámku. Tamtéž byla totiž zřízena škola. Petýrek školu vedl, přitom posluhoval na faře a jako muzikant a výborný varhaník řídil kostelní kůr, jakož i veškerý křtinský hudební život, což už tenkrát znamenalo mnohem víc, než jen vesnické tancovačky.

Když mu zemřela manželka, oženil se v roce 1812 znovu. Tentokrát si namluvil Mariánu, dceru mlynáře Jiřího Schulze z farského mlýna (toho, co stával na habrovské křižovatce) a pokračoval ve vyučování i plození dětí. Petýrek byl však pronásledován vleklou plicní chorobou, nejspíš souchotinami nebo astmatem, a v pouhých 44 letech, dne 7. listopadu 1825, předčasně zemřel. Přesto ve Křtinách vyučoval déle, než pětadvacet let.

Během té doby se pokusil předat své muzikantské geny čtrnácti dětem, ale většina z nich zemřela již v dětském věku. Mezi těmi několika, které se dožily dospělosti, se mimořádně prosadili dva synové z druhého manželství, **Valentín** a **Florián**, kteří úspěšně rozvinuli otcovo učitelské a muzikantské nadání na mnohem vyšší úrovni. A zdá se, že právě jejich kumšt podstatným způsobem ovlivnil také dětství a muzikantství Konstantina Jahody Křtinského.

S Johannem Petýrkem se Konstantin Jahoda nikdy nesetkal. Narodil se tři roky po Petýrkově smrti. Přesto vydatně čerpal z hudebního prostředí, které Johann čtvrt století ve Křtinách rozvíjel.

Johann Petýrek se slavným nestal. Zůstal zapomenut na samém počátku devatenáctého století, přesto, že se celých pětadvacet let staral o vzdělání dítek křtinské farnosti a o kulturní rozvoj Křtin a to v extrémně obtížné době napoleonských válek.

Přesto, že se na Johanna nedochovala žádná písemná památka, ani žádný notový materiál, který by se k Johannovi vztahoval, jeho hudební a pedagogický přínos pro Křtiny byl tak velký, že když půl století po jeho smrti byla založena v roce 1878 první školní kronika, věnovala památce Johanna Petýrka a jeho synů celou úvodní kapitolu.

Petýrkova muzikálnost se promítla do nadání několika generací jeho potomků, z nichž někteří proslavili příjmení Petýrek mnohem dál, než Johann. O těch si budeme povídat příště.

Petr Švenda

Češi a Němci v našich zemích

Před několika týdny se dožil úctyhodného jubilea nejstarší přispěvatel našeho Zpravodaje, někdejší obecní zastupitel a emeritní kronikář, pan RNDr. PhMr. Zdeněk Opletal. Svými články se po celou dobu snaží především o to, aby apokalyptické dějinné zvraty, jichž byl během svého dlouhého života svědkem, neupadly v zapomnění a aby se již nikdy nemohly opakovat. V dnešním článku shrnuje historii našeho komplikovaného soužití s německým národem v průběhu celého jeho života.

Je to téměř neuvěřitelné: Čechové a Moravané, žijící v našich historických zemích, měli skoro tisíc let svůj vlastní stát, od prvotních knížectví po mocná česká království, ale prožili i hluboké historické propady v posledních staletích. Žily tu i jiné národnosti, převážně Němci, kteří ve středověku působili zejména v málo osídleném pohraničí jako nezbytní řemeslníci a hospodáři, povolávání v určitých obdobích do země českými panovníky a rovněž v důsledku germanizace v době habsburské nadvlády. Žili zde vedle nás celkem bez vážnějších problémů.

K podstatným změnám došlo až za našich životů a to od počátku dvacátého století. Všimněme si této doby blíže: Dne 28.10.1918 bylo vyhlášeno Československo, již následujícího dne utvořili němečtí poslanci ve Vídni Německo-rakouský stát a vzápětí se ozvali i čeští Němci, kteří odmítli příslušnost k čsl. státu v pohraničních oblastech - oznámili např. v severních Čechách přičlenění k Německo-Rakousku pod názvem Deutschböhmen a za sídlo zvolili Liberec, následovali Němci z Moravy a Slezska, vyhlášením Deutschmähren, Němci ze Šumavy Böhmerwaldgau a připojili se i Němci z moravských měst Brna, Jihlavy a Olomouce; požádali dokonce o podporu amerického presidenta Wilsona. Ten ale nereagoval. Musela zasáhnout čsl. armáda a po měsíci měly naše úřady tyto oblasti pod kontrolou.

V prvních letech existence to republika neměla lehké - i na Slovensku bylo třeba zatlačit maďarská vojska z linie Bratislava-Zvolen-Bánská Bystrica-Košice zpět na maďarské území. Do 20. ledna 1919 bylo Slovensko osvobozeno.

Pak nastalo dvacetileté období mimořádného rozkvětu a republika se stala celosvětově uznávaným rozvinutým průmyslovým státem. Ale již od roku 1934 začala v pohraničí vznikat henleinovská hnutí, požadující pod vlivem vývoje v Německu stále širší autonomii. V dalších letech Hitler naši republice již otevřeně vyhrožoval. Na připravené plány přepadení wehrmachtem zareagoval náš stát všeobecnou mobilisací. Nátlak byl však dále stupňován. Politická krize vyvrcholila Mnichovskou dohodou čtyř klíčových evropských států a okleštěním Československa.

Pak šly události rychle za sebou: po krizovém podzimu 1938 došlo 15.března 1939 k okupaci zbytku republiky, vyhlášení Protektorátu Böhmen und Mähren, vznikla Slovenská republika. Presidentem protektorátu se stal dr. Emil Hácha a říšským protektorem von Neurath, kterého záhy vystřídal Reinhard Heydrich. Jeho vise o českých zemích: tento prostor musí se státi německým. Čech tu nemá co pohledávat. Obyvatelstvo s dobrými rasovými předpoklady bude poněmčeno, ostatní vytěsněni na východ nebo vyhubeni.

V odpověď začaly vznikat různé odbojové skupiny, podporované ze zahraničí a v roce 1941 jedna z nich provedla na Heydricha úspěšný atentát. Během následujícího běsnění stanných soudů bylo popraveno 1412 osob a při dalších akcích přišly o život další stovky občanů, byly vyvražděny Lidice, Ležáky, Javoříčko, Ploština a další místa. Občané narození v letech 1921 a 1924 byli nuceně nasazeni do válečného průmyslu. Po šesti letech se II.světová válka přiblížila svému konci, vypuklo Slovenské národní povstání, pak Pražské povstání a konečně 8. května 1945 Německo kapitulovalo.

Dvakrát během války gestapo provádělo prohlídky křtinských obydlí, vzhledem k udání, že se tu nacházejí zbraně. Naštěstí vše dobře dopadlo, zbraně, ukryté ve věži kostela, objeveny nebyly. Jinak hrozilo zatýkání a popravy.

Československo bylo obnoveno bez Podkarpatské Rusi, většina nacistických pohlavářů a zrádců byla potrestána a na základě dohod vítězných mocností došlo k odsunu skoro tří milionů Němců z území ČSR. Nenávist, která se během války mezi našimi etniky hromadila, vedla přitom, bohužel, k několika brutálním excesům vůči odsunovaným Němcům.

I ve Křtinách žilo několik německých rodin, které byly odsunuty. Nejaktivnější z nich, křtinský občan Bezděk, který během války jako německý přidělenec dohlížel na činnost starosty Meluzína a nechal odstranit sochu legionáře, se odsunu nedožil. Těsně před osvobozením byl zabit v hlinkových dolech u Rudice partyzány. Centrem němectví byl ve Křtinách zámek baronky Offermannové, kde vlály po celou dobu protektorátu prapory s hákovým křížem.

Nyní máme vlastní stát, kde převažujícím etnikem jsou Češi, se zanedbatelným počtem Slováků, Ukrajinců, Vietnamců a jiných národností. Přejme si, ať se nám daří žít v rámci Evropské unie v míru se sousedy i s ostatními národy světa a bez zbytečného politického hašteření.

Zdeněk Opletal,
emeritní kronikář a pamětník

Pozn. red.: Téma zbraní, ukrytých ve věži, bylo ve Zpravodaji zmíněno již vícekrát. Pojďme si proto povědět, jak to s nimi vlastně bylo.

Zbraně

Jako dítky školou povinné hltali jsme v šedesátých letech s romantickým nadšením pohádky o tom, jak Němci při ústupu před Rusy naházeli zbraně snad do každé větší louže, jako byl třeba ten zbytek rybníka nad horním mlýnem nebo tzv. Jezírko za Pivovarem. Věřili jsme tomu a snili o chvíli, kdy se nám podaří ty zbraně vylovit a jak si potom báječně zastřílíme.

Naše chlapecké nadšení posiloval i fakt, že v té době se opravdu ještě každou chvíli některému spolužáku podařilo nějakou tu pistoli - ba i kulomet - ve stodole, či na půdě vypátrat a ostré patrony měl doma skoro každý. Naštěstí jsme tyto "úspěchy" ve zdraví přežili a nakonec, jak jsme si začali více všimnat děvčat, pustili jsme romantické válečné historky z hlavy.

Jedna z těch hrdinských historek, které nás tenkrát tak vzrušovaly, tvrdila, že do věže kostela ukryli za války partyzáni zbraně. Představovali jsme si, jak je tam měli nachystány pro případ záškodnických operací nebo dokonce povstání a kdo ví - říkali jsme si - jestli tam někde ještě nejsou, když vlastně ve Křtinách žádné povstání nebylo. Pátrali jsme ale po nich marně.

Tato historka se nicméně od ostatních přece jen v něčem liší. Pamětníci asi tuší: je totiž pravdivá. Tedy, až na ty partyzány, ty jsme si tam, my kluci, přibásnili. Jak to tedy bylo se zbraněmi ve věži doopravdy? To možná nevědí už ani pamětníci. Nebude proto na škodu, když si věc připomeneme slovy farní kroniky:

"16. června 1941 obdržel Křtinský farář (*páter Marek, pozn.red.*) tajnou informaci, že na věži kostela křtinského jsou ukryty zbraně. Farář hned poslal na věž svého synovce Františka Zapletala, který po půl hodině se vrátil a oznámil, že skutečně tam zbraně jsou. Jasně, co by to bylo znamenalo v této strašné válce jak pro kostel, tak pro oba kněze i kostelní personál. Večer toho dne pan kaplan P. Vlach snesli zbraně s věže dolů - 2 pušky, jeden revolver a plný batoh nábojů. Přinesli to na faru a druhý den farář zavolal z četnické stanice pana vrchního strážmistra Krejčího a pana štábního Ošťádala - oba dobré Čechy, sdělil jim tajně, co bylo na věži nalezeno, oba se zhržili, co si to kdo dovolil tam na věž uschovat a hned poznali, že jsou to zbraně mladého J. P. ze Křtin. Pušky i náboje si rozebrali, jednu pušku si pak vzal vrchní strážmistr z Ochoze Brada a druhou nějaký Dr. Šamánek z Brna. Revolver zůstal na faře ukrytý. Čtyři roky pak farář byl v nebezpečí velkém, kdyby se něco vyzradilo, neboť ve Křtinách lidé o ukrytých zbraních na věži věděli a veřejně se o tom mluvilo. Mladý pan J. P. bez vědomí faráře si zkrátka zbraně uschoval tajně na věž a co z toho mohlo povstat."

Nechvalný hrdina tohoto příběhu, J. P., se nedlouho po válce ze Křtin odstěhoval. Z jeho nedomyšleného nápadu ale ještě dnes mrazí. Farářů Markovi i ostatním, kteří měli s kostelem co do činění, šlo tenkrát opravdu o život. O ukrytých zbraních se po Křtinách leccos šušovalo a bylo jen otázkou času, kdy se informace donese až k uším Gestapa.

Trvalo to téměř rok. Razie přišla v pondělí, 1. června 1942, čtyři dny po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Faru i kostel obklíčila armáda, která provedla důkladnou domovní prohlídku. Faráře vyslýchalo Gestapo. Němci patrně již tušili, že ve věži nic nenajdou a tak těsně před zahájením kontroly kostela oznámili: *"Upouštíme od prohlídky kostelné"*.

Razie tak skončila bez následků, ale bylo na mále. Ve stejné době umíraly na popravišti v pražských Kobylisích stovky lidí denně a protektorátní rozhlas do nekonečna předčítal jejich jména. O devět dní později byly vyvražděny Lidice, krátce nato Ležáky. Stačilo málo, aby se do tohoto seznamu zařadily i Křtiny.

Petr Švenda

FEJETON

Plivánek

Jak snadné je opustit dětský svět! Nové výzvy a nové možnosti, které nám život nabízí, smazávají s každým prožitým rokem naše dětské vidění světa, aniž bychom si toho všimli. Když se pak po létech objeví něco, co nám naše dětství připomene, býváme překvapeni, jak odlišná je dětská optika. My se snažíme udržovat fasády, chodníky, silnice a předzahrádky, aby byl svět kolem nás krásnější, ale děti to vidí úplně jinak. Kam myslíte, že zamíří drtivá většina capartů, když vyběhnou ze školy či ze školky? Na krásně upravené náměstí? Na hřiště za Spolkovým domem?

Nikoli. Skončí hned pod školou u potoka. V zarostlém, bahnitém, neudržovaném, většinou spolu nebo úplně vyschlém, ale neodolatelně dobrodružném korytě se věnují důležitým tajuplným činnostem, kterým dospělí nerozumějí a bez nichž si nelze cestu domů představit. Ti nejmenší často přinutí i své maminky, aby se s nimi u potoka zastavily. Vzniká tak zajímavé společenství na místě, kde by to žádný urbanista nenaplánoval. Takový je dětský svět.

Foto: Zdeněk Žižka

Když mne a mého brácha na počátku šedesátých let vodívali v poledne z půldenní školky domů, zlatým hřebem naší cesty, na který jsme se vždycky těšili jako malé děti, bylo stavení pana Knechta naproti pomníku (tenkrát bez legionáře), kde schodiště do bývalé policejní stanice vytvářelo malé podloubíčko. Hned vedle podloubí sídlila ve sklepní místnosti oficína manželů Drápalových, kde jsme ještě dlouhá léta potom museli pravidelně před exekucí odpovídat na klíčovou otázku: *"na havla nebo vystříhat?"*. Nás ale v té době zajímalo hlavně to podloubíčko.

Co si budeme povídat. Leckterý návštěvník protilehlého hostince se tam za šera zastavil ke krátkému rozjímání a nějaký umělec, kterého během meditace osvítila můza, načmáral tužkou na stěnu podloubí obrys mužské hlavy s kapkou u velikého nosu. Epidemie sprayerského vandalizmu byla tehdy ještě velmi, velmi daleko. Nebylo ještě ve zvyku svévolně poškozovat cizí fasády jen proto, že to jde. Řádění tehdejších vandalů bylo navíc limitováno omezenými technickými prostředky. Například tužkou.

Pro nás, čtyřleté caparty, se však jednalo o vrcholný umělecký počín, na nějž jsme se každý den těšili, jako by to byla Da Vinciho Mona Lisa. Portrét jsme si nazvali Plivánek a to nikoli náhodou. Vždy, když jsme šli kolem, pokoušeli jsme se Plivánkovi plivnutím trefit do jeho velkého nosu, což bylo - vzhledem k našemu malému vzrůstu - docela obtížné, ale o to zábavnější.

Bavilo nás to celou mateřskou. Jenže pak jsme předrostli maličkou paní Flórovou a trefování do Plivánkova nosu nás přestalo bavit. Docela jsme na něho zapomněli. Drápalovi zestárlí a jejich oficína odešla spolu s nimi. Knechtovu usedlost koupili Horkovi a celou ji vzorně opravili. Podloubí zmizelo, fasáda prohlédla novou barvou a ta drobná borovička, kterou tenkrát někdo zasadil u cesty, vyrostla v mohutný strom.

Našeho Plivánka bychom dnes hledali marně. Zmizel během oprav se starou fasádou. Jsem si ale jist, že bych se do jeho nosu trefil i dnes. Já a můj brácha víme totiž přesně, kde je Plivánkovo místo. Jen bychom se dnes museli trochu sehnout. Dobu, kdy jsme měli Plivánka na dostřel, jsme totiž propásli.

Nevěříte? Zeptejte se Ládi Vavrisa. Ten tam s námi také chodil.

Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 310 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je **24. října 2019**.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvku dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městyse Křtiny, jako periodický tisk územního samosprávného celku. Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno **MK ČR E 20584**.